

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferneckého ve věci

žalobce: **P. U.**
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Marcelem Kmetěm
sídlem Purkyňova 74/2, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **ředitel Sekce plánování schopností Ministerstva obrany**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 01 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2024, čj. MO 458138/2024-1122,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2024, čj. MO 458138/2024-1122, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13 200 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Marcela Kmetě, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení sporu

1. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2024 (prvostupňové rozhodnutí) Krajské vojenské velitelství hlavní město Praha (krajské vojenské velitelství) vyřadilo žalobce z aktivních záloh před uplynutím doby zařazení z důvodu zániku potřeby ozbrojených sil České republiky, a to podle

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

§ 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze (zákon o službě vojáků v záloze). Žalobce se odvolal. Zejména tvrdil, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje konkrétní důvody pro vyřazení z aktivních záloh.

2. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil v záhlaví specifikovaným rozhodnutím (napadené rozhodnutí). Uvedl, že pojem „potřeba ozbrojených sil“ je vázán na konkrétní služební místo. Armáda ČR si vyhrazuje právo na zařazení odborníků. Dle něj žalobce při podání žádosti o dobrovolném převzetí branné povinnosti čestně prohlásil, že nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod jiného člověka nebo hlásá národní, náboženskou anebo rasovou zášť vůči jiné skupině osob (čestné prohlášení). Žalovaný zjistil, že žalobce neplní toto čestné prohlášení.

II. Žaloba, vyjádření žalovaného a replika

3. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Rozhodnutí neobsahuje konkrétní důvody, které by svědčily o naplnění zákonných předpokladů pro předčasné vyřazení z aktivních záloh. Žalovaný ani krajské vojenské velitelství zároveň neuvedly, v čem konkrétně žalobce porušil své čestné prohlášení. Proti takovému nařčení se žalobce nemůže účinně bránit. Podobnou vadu nepřezkoumatelnosti žalobce vytýkal již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, avšak žalovaný na tuto námitku řádně nereagoval. Žalobce rovněž uvedl, že správní rozhodnutí v něm vzbuzují dojem o diskriminačním zacházení. Dále namítl, že i pokud by napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné, je nezákonné pro nenaplnění zákonných důvodů vyřazení z aktivních záloh.
4. Žalovaný ve vyjádření ze dne 24. 6. 2024 navrhl, aby soud zamítl žalobu. Na zařazení do aktivních záloh není právní nárok. Je tedy na posouzení správního orgánu, zda je voják zařazený do aktivních záloh stále potřebný pro ozbrojené složky. Krajské vojenské velitelství zjistilo, že žalobce již nadále není potřebný. Služební hodnocení ani pochvala nemohou mít na toto posouzení vliv. Žalovaný zároveň odmítl, že by vůči žalobci bylo postupováno diskriminačně.
5. Žalobce v replice ze dne 2. 8. 2024 označil tvrzení žalovaného o nedostatku právního nároku za mimoběžné, neboť v tomto případě se řeší otázka vyřazení z aktivních záloh, které je možné jen ze zákonných důvodů. Tvrzení žalovaného o tom, že žalobce není potřebný, vždy zůstalo jen v obecné rovině. Žalovaný vyřadil žalobce z aktivních záloh z jiného důvodu, který ovšem neuvedl v rozhodnutí. Žalobce nepochybně určitou volnost žalovaného ohledně toho, které příslušníky z aktivních záloh vyřadí. Ve vztahu k žalobci musí žalovaný tento postup odůvodnit konkrétními okolnostmi. Současně žalobce navrhl, aby soud provedl k důkazu čestné prohlášení p. P. K. (aktivista a pracovník v sociálních službách) a osobní hodnocení žalobce jeho přímým nadřízeným na cvičení aktivních záloh.

III. Posouzení žaloby

6. Žaloba je včasná, podala ji osoba k tomu oprávněná. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
7. Soud o věci rozhodl bez nařízení jednání. Jednak strany s takovým rozhodnutím implicitně souhlasily, jednak soud shledal, že napadené rozhodnutí tíží vady podle § 76 odst. 1 písm. a)

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

a b) s. ř. s. K tomu soud nepotřeboval rozšířit skutkovou znalost kauzy o skutečnosti, které měly plynout ze žalobcem navržených důkazů.

8. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v *nedostatku důvodů* rozhodnutí, a také dle písm. b) téhož ustanovení proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je *v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu* anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
9. Napadené rozhodnutí trpí přinejmenším dvěma vadami, a to jak nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů ve vztahu k důvodu vyřazení z aktivních záloh, který měl spočívat v zániku potřeby ozbrojených sil, tak nedostatky ohledně skutkových závěrů o neplnění čestného prohlášení, které vyslovil žalovaný až v napadeném rozhodnutí (nikoli tedy správní orgán I. stupně).
10. Nutno předeslat, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (viz např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, *ROMIKA INDUSTRIES*, a navazující judikaturu). Přesto správní rozhodnutí v této kauze ani ve své spojitosti neposkytují dostatečně určité úvahy pro závěr, že ozbrojené složky již nepotřebují žalobce.
11. Je sice pravdou, že na zařazení do aktivních záloh není právní nárok. To ovšem neznamená, že správní orgány mohou svévolně a bez uvedení konkrétních důvodů vyřazovat osoby, které nadále chtějí působit jako vojáci v aktivní záloze. Soud nepochybuje o tom, že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť v něm není zachyceno zhola nic k „potřebě ozbrojených sil ČR“. K odvolací námitce přitom ani žalovaný v napadeném rozhodnutí – přes několik dalších obecných formulací – neobjasnil, v čem konkrétně žalobce neměl naplňovat neurčitý právní pojem „potřeba ozbrojených sil ČR“. Z rozhodnutí zejména není jasné, zda nedodržování čestného prohlášení jako *nová* nebo jen *nově* žalobci vyjevená skutková okolnost spadá pod výklad pojmu potřeb ozbrojených sil, či nikoli. Soud k tomu jen *pro úplnost* dodává, že pokud žalovaný zamýšlel nedodržování čestného prohlášení podřadit pod pojem potřeby ozbrojených sil, soud s takovou interpretací nesouhlasí. Jen stěží si lze představit, že by se potřeby ozbrojených složek materializovaly v požadavku, aby voják nepodporoval, nepropagoval či nesympatizoval s hnutím, které mj. směřuje k potlačení práv a svobod jiného člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou či rasovou zášť vůči skupině osob (s. 2 napadeného rozhodnutí). Pokud snad voják v záloze takto vystupuje, ačkoliv zákon takové jednání reprobue, správní orgány musí postupovat podle jiného ustanovení zákona. Podle okolností tak může v takových situacích připadat v úvahu vyřazení z aktivních záloh dle § 35 odst. 1 písm. f), resp. dle odst. 2 téhož ustanovení.
12. Žalovaný ovšem pohříchu nezahrnul do spisového materiálu listiny nebo jiné důkazy, z nichž by vyplývalo, že žalobce skutečně jednal v rozporu se svým čestným prohlášením. Ve spisu tedy chybí jakékoliv podklady, na základě kterých žalovaný zjistil porušení čestného prohlášení. Za takovýto podklad nelze považovat stanovisko ředitele krajského vojenského ředitelství ze dne 14. 5. 2024 k podanému odvolání, v němž poněkud nesrozumitelně uvedl, že žalobce nevyřadil z aktivních záloh z důvodu „personální předimenzace“. V tomto stanovisku ředitel nezmnínil, že by žalobce porušil čestné prohlášení; pouze konstatoval, že nemá povinnost dokládat konkrétní důvody vyřazení vojáka z aktivních záloh. Soud přitom dodává, že v odůvodnění rozhodnutí ani ve spisu není jakýkoliv odkaz na utajované informace či jiné chráněné informace ve smyslu § 17 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

řád, či rozhodnutí vydané v jiném řízení, které by mohly podpořit závěry žalovaného. Pokud nejsou důkazy obsaženy ve správním spise, pak nelze jinak než uzavřít, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu v provedeném dokazování (např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 4 Azs 55/2003-51, č. 638/2005 Sb. NSS). Pokud tedy žalovaný v odvolacím řízení nově konkretizoval důvod pro vyřazení žalobce z aktivních záloh (porušení čestného prohlášení), jedná se o závěr, který patrně neodpovídá pojmu „potřeby ozbrojených sil“ a především nemá oporu ve spisu dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Ač soud respektuje obecnou tendenci správní justice upřednostňovat věcný přezkum správních rozhodnutí před prodlužováním řízení z důvodu zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, v nyní posuzované věci mu žalovaný takový prostor ani náznakem neposkytl, když (a to skutečně není v aktuální rozhodovací praxi správních orgánů časté) správní orgány ve svých rozhodnutích žádné důvody žalobci ani soudu nevyjevily. Jal-li by se tedy soud nyní „závěry“ žalovaného přezkoumávat, vybočil by z mezí pravomoci a působnosti, jimiž je nadán, nemluvě o tom, že by tak pro absolutní nedostatek skutkového základu ve správním spisu ani při nejlepší vůli učinil nemohl.

IV. Závěr a náklady řízení

13. Soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil. Věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I). Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Závěry správních rozhodnutí jsou natolik nespecifické, že by je bylo možné vztáhnout takřka na jakýkoli případ vyřazení z aktivních záloh. Správní orgány řádně nevysvětlily důvody, pro které žalobce musely vyřadit z aktivních záloh před uplynutím doby jeho zařazení. Zejména nerozvedly, v čem konkrétně v tomto smyslu spočívá „potřeba ozbrojených sil ČR“, a nijak skutkově nesubstancovaly, proč ji přestal splňovat žalobce v průběhu jeho zařazení do aktivních záloh. Toto pochybení žalovaný v dalším řízení napraví. Pokud setrvá na závěru, že žalobce je třeba vyřadit pro nedodržování čestného prohlášení, tuto skutkovou okolnost nové podřadí pod odpovídající ustanovení zákona a náležitě ji vysvětlí. Závěr, že žalobce neplnil své čestné prohlášení, jakkoli jde opět jen o poměrně nespecifické konstatování, nadto nemá oporu ve spisu, což je vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Bude-li se žalovaný v dalším řízení držet tohoto „koncretizovaného“ důvodu vyřazení žalobce, do spisového materiálu zahrne podklady, o které se opírají jeho závěry. Dlužno dodat, že ve správním řízení je také třeba respektovat § 36 odst. 3 správního řádu.
14. Výrok II vychází § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu nákladů v řízení. Náklady řízení představují jednak částku 3 000 Kč za soudní poplatek zaplacený z podané žaloby a náklady zastoupení. Mimosmluvní odměna zástupce tak činí 9 300 Kč za tři právní úkony (převzetí právního zastoupení, podání žaloby, replika) po 3 100 Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění účinném v době, kdy byly úkony provedeny, tj. do 31. 12. 2024 (viz čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb.). Dále žalobci přísluší náhrada hotových výdajů jeho zástupce ve výši 900 Kč ke třem úkonům právní služby, každý po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá NSS. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet NSS lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 26. února 2025

Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.